Ce cred directorii generali din România despre digitalizare

România are şansa să-şi consolideze creşterea performanţei economice dacă la nivelul fiecărei companii este integrată tehnologia şi soluţiile digitale. Numai că investiţiile în tehnologie şi implementarea soluţiilor digitale sunt decise de managementul fiecărei companii. Aşa că am întrebat directorii executivi şi managerii din companiile din România care este opinia lor despre digitalizare. Răspunsurile oferite de către aceştia în cadrul studiului Barometrul digitalizării în România, realizat de compania de consultanţă Valoria denotă diferenţe de percepţie care merită cunoscute.

1.Impactul digitalizării asupra companiei
Dacă 53% dintre directorii executivi spun că afacerea pe care o gestionează a fost influenţată de digitalizare în mare măsură, doar 39% dintre manageri au această percepţie. La polul opus, 13% dintre directorii de top consideră că afacerea pe care o conduc a fost influențată într-o mică măsură de digitalizare, comparativ cu 19% dintre manageri.

Când vine vorba de relaţia companiei pe care o conduc cu digitalizarea, 48% dintre liderii de business din România sunt încrezători că au cunoştinţele necesare şi numai 23% spun că nu au cunoştinţele despre digitalizare, cu toate că procentul firmelor din România care nu au măcar website sau cont de social media este de 58%.

2.Impactul modelelor digitale de afaceri
În opinia a 59% dintre decidenţii de business modelele de business digital au schimbat industria în care activează în foarte mare şi mare măsură; răspunsul acesta a fost dat de numai 35% dintre manageri. Pe de altă parte, chiar dacă 70%

dintre directorii executivi se aşteaptă că în următorii 1-3 ani modelele digitale de business să schimbe radical industria în care îşi desfăşoară activitatea, pentru 52% dintre aceştia instrumentele, canalele şi/sau modelele de business digitale nu sunt componenta centrală a strategiei lor de business. Mai mult, 89% dintre directorii generali şi 80% dintre manageri nu consideră modelele de business digital o ameninţare pentru compania lor.

3.Alocarea responsabilităţii digitalizării

La nivelul companiilor din România, 66% nu au dat responsabilitatea unui lider din top management pentru dezvoltarea digitală a afacerii, iar 35% dintre directorii generali spun că nu există suficientă expertiză la nivelul top managementului ca să evalueze şi să dezvolte un model digital de afacere. Întrebaţi dacă se aşteaptă ca digitalizarea să schimbe semnificativ compania lor în următorii 3-5 ani, 44% dintre directorii executivi şi 53% dintre manageri spun da.

În acest context, care sunt măsurile concrete pe care le iau directorii la nivel de companie ca să gestioneze transformarea digitală? Răspunsul directorilor generali referitor la ce produse sau servicii digitale plănuiesc să adopte ca să genereze cu 10% mai multe venituri în următorii 5 ani sunt: sisteme inteligente de management operaţional (77%), big data şi data analytics (67%) şi dispozitive conectate la Internet (57%).

4. Beneficiile şi provocările digitalizării

Respondenţii din top managementul companiilor din România văd următoarele trei beneficii principale ale digitalizării: simplificarea proceselor (63%), îmbunătăţirea procesului decizional cu ajutorul data analytics (36%) şi o mai mai bună eficienţă operaţională a companiei (35%). Managerii însă au o perspectivă diferită şi bifează alte trei beneficii principale: măsurarea mai bună a performanţelor companiei (55%), reducerea costurilor (48%) şi creşterea eficienţei operaţionale a companiei (35%).

La nivelul provocărilor, cele mai importante pentru directorii executivi sunt următoarele: rezistenţa la schimbare (59%), percepţia că nu au consumatori “digitali” (58%) şi lipsa competenţelor digitale în rândul angajaţilor (31%). Topul făcut de manageri în ceea ce priveşte obstacolele din calea transformării digitale sunt: convingerea că nu au consumatori “digitali” (48%), potenţialul scăzut de digitalizare din industria lor (27%) şi rezistenţa la schimbare (21%).

În concluzie

Aşadar tabloul oferit de răspunsurile decidenţilor de top din companiile din România indică o percepţie vag conturată despre digitalizare. Tabloul este complicat şi de neînţelegerea beneficiilor concrete ale digitalizării, de comunicarea neclară a relaţiei cauză-efect. Pentru mulţi decidenţi încă e greu să înţeleagă noul tip de consumator, contextul concurenţial complicat de tehnologie, modelele de business care valorifică digitalizarea, piaţa forţei de muncă şi noul tip de economie.

Explicaţiile se întind pe un spectru mai larg, specific fiecărei industrii. În unele cazuri este vorba de o inconsecvenţă periculoasă între ceea ce spun şi ceea ce fac executivii de top. În alte cazuri orientarea pe rezultate imediate îi obligă la măsuri punctuale. În faţa uraganului digitalizării care scoate tot mai multe afaceri din piaţă mulţi dintre directorii generali din România fie îl minimalizează fie îşi ascund capul în nisip. Un lucru este sigur, succesul nu va fi al celor mari, ci al celor agili, care itereaza rapid, înţeleg repede şi implementează accelerat.

Autor: Constantin Măgdălina, Expert, Tendințe și Tehnologii Emergente

Potențiale modificări ce vor fi aduse Codului Fiscal

Proiect de Ordonanță a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, publicat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice în data de 26 octombrie 2017

Modificări preconizate a fi aduse Codului Fiscal

Am rezumat în cele ce urmează cele mai importante modificări ce se preconizează a fi aduse Codului Fiscal conform proiectului de Ordonanță de Guvern pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, publicat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice în data de 26 octombrie 2017. Subliniem că momentan, acestea sunt doar propuneri, ce sunt supuse dezbaterii publice și nu se poate anticipa la acest moment dacă ele vor fi efectiv adoptate în forma propusă. În cazul în care vor fi adoptate, prevederile ar trebui să intre în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2018.

Impozit pe profit

În principal, modificările preconizate a fi aduse asupra prevederilor referitoare la impozitul pe profit se referă la transpunerea în Codul Fiscal a prevederilor Directivei 2016/1164/UE a Consiliului din 12 iulie 2016 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne (“ATAD”).

Prevederile ATAD ce se preconizează a fi transpuse în Codul Fiscal se referă la:

– Limitarea deductibilității dobânzii și a altor costuri echivalente dobânzii din punct de vedere economic (aceste prevederi ar trebui să înlocuiască prevederile art. 27 “Cheltuieli cu dobânzile și diferențe de curs valutar”);

– Se reglementează regimul fiscal al transferurilor de active, de rezidență fiscală și/sau de activitate economică desfășurată printr-un sediu permanent pentru care România pierde dreptul de impozitare;

– Se introduce regula generală anti-abuz;

– Se introduc reguli privind societățile străine controlate.

Faptul că autoritățile române se grăbesc să introducă aceste reglementări, care în restul statelor europene ar trebui să devină aplicabile abia din 2019, este greu de explicat. Temerea noastră este că o astfel de modificare legislativă, introdusă în lipsa unei pregătiri corespunzătoare, ar putea avea avea efecte colaterale negative greu de cuantificat.

Impozit pe veniturile micro-întreprinderilor

Modificările preconizate a fi aduse asupra prevederilor legate de impozitul pe veniturile microîntreprinderilor se referă în principal la:

– Definiția microîntreprinderilor pentru a include și entitățile care au realizat venituri din consultanță și management în proporție mai mare de 80% din veniturile totale;

– Majorarea plafonului pentru încadrarea în categoria microîntreprinderilor de la 500.000 de euro la 1.000.000 euro;

– Includerea în sistemul de impozitare pe veniturile microîntreprinderilor a tuturor contribuabililor care desfașoară activități exceptate în prezent (spre exemplu, în domeniul bancar, asigurări, reasigurări, piețe de capital, jocuri de noroc, etc.);

– Eliminarea opțiunii de aplicare a sistemului de impozit pe profit (în detrimentul sistemului de impozitare a veniturilor micro-întreprinderilor) de către persoanele juridice nou-înființate care au subscris un capital social de cel puțin 45.000 lei.

Această ultimă modificare nu pare a fi de bun augur pentru investițiile mari cu durată de realizare mai mare de un an, întrucat va genera pierderi nerecuperabile fiscal pentru investitori. Sperăm să se renunțe la ea înainte de a produce efecte negative.

Impozit pe venit

Modificarile preconizate in zona impozitului pe venit se refera in principal la:

– Cota de impozit se va reduce de la 16% la 10% pentru majoritatea tipurilor de venit realizate de persoane fizice;

– Cotele de contributii de asigurari sociale vor fi urmatoarele: 25 % datorata de catre angajati; 4 % datorata in cazul conditiilor deosebite de munca de catre angajatori; 8 % datorata in cazul conditiilor speciale de munca de catre angajatori;

– Cota de contributie de asigurari sociale de sanatate va fi de 10% si se va datora de catre angajati;

– Cota contributiei asiguratorie pentru munca va fi de 2,25%.

Modificarile preconizate mai sus vor fi aplicate pentru veniturile realizate incepand cu 1 ianuarie 2018.

Impozite și taxe locale

Se propune majorarea sumei corespunzătoare impozitului (în lei/an) pentru anumite autovehiculele de transport de marfă.

Taxa pe valoare adaugată

Modificările ce se preconizează a fi aduse asupra prevederilor referitoare la taxa pe valoare adaugată se referă numai la articolul 297 si introduc un nou alineat (8) privind dreptul organelor fiscale competente de a refuza deducerea TVA dacă se poate demonstra dincolo de orice îndoială că persoana impozabilă știa sau ar fi trebuit să știe că operațiunea invocată pentru a justifica dreptul de deducere era implicată într-o fraudă privind TVA care a intervenit in amonte sau în aval în lanțul de livrări/prestări.

Accize

Modificările ce se preconizează a fi aduse asupra prevederilor referitoare la accize se referă la sanctionarea deținerii în afara antrepozitului fiscal sau comercializarea pe teritoriul României a produselor accizabile supuse marcarii, fără a fi marcate sau marcate necorespunzător ori cu marcaje false, prin confiscarea cisternelor, recipientelor şi mijloacelor de transport utilizate în transportul produselor accizabile.

Autori: Cristina Hudac – Senior Manager Taxe;

Ramona Ștefan – Manager Taxe;

Corina Mîndoiu – Senior Manager Taxe.

România are un potenţial foarte mare de dezvoltare în sectorul IT, însă se clasează

deocamdată pe ultimul loc în Uniunea Europeană în ceea ce priveşte gradul de digitalizare, arată o analiză PwC

Specialiştii PwC propun o serie de recomandări pentru creşterea gradului de digitalizare al României.

România se clasează pe locul 28 în Uniunea Europeană în ceea ce priveşte indicele DESI- Digital Economic and Society Index, calculat de Comisia Europeană, însă are un potenţial foarte mare de dezvoltare în acest domeniu, arată o analiză PwC, dată publicităţii cu ocazia conferinţei Digital Romania Forum.

„Nouă românilor ne place să ne mândrim cu vitezele excepţionale ale serviciilor noaste de bandă largă de mare viteză, cu calitatea specialiştilor IT, care sunt foarte căutaţi de către marii jucători globali din domeniul tehnologiei, şi cu invenţiile şi aplicaţiile IT lansate în România. Însă privită la nivel statistic, performanţa ţării noastre în ceea ce priveşte digitalizarea este mai degrabă modestă. Mai avem încă multe de făcut pentru a beneficia cu adevărat de a patra revoluţie industrială, cea digitală, iar analiza PwC a venit cu o serie de recomandări pentru a valorifica la maximum potenţialul ţării", a declarat **Ionuţ Simion, Country Managing Partner, PwC România, coordonatorul acestui studiu**.

Deşi performanţele României sunt excepționale cu privire la abonamentele la servicii de bandă largă de mare viteză (locul 2 în Uniunea Europeană) şi cu privire la prețul relativ raportat la venit pentru serviciile fixe de bandă largă (locul

10), ţara noastră se clasează pe locul 22 din 28 de state membre în ceea ce priveşte conectivitatea, având de recuperat în ceea ce priveşte acoperirea serviciilor de telefonie fixă de bandă largă, precum şi în ceea ce priveşte acoperirea serviciilor mobile 4G.

În ceea ce priveşte utilizarea internetului de către cetăţeni, România se situează pe ultimul loc în Uniunea Europeană („UE”). Deși rețelele de socializare şi apelurile video sunt utilizate tot mai frecvent, românii manifestă reticenţă în ceea ce priveşte tranzacţiile şi serviciile bancare online. Astfel, doar 12% din populaţia ţării face achiziţii online, iar 90% din volumul comenzilor plasate online au fost achitate cu numerar la livrare.

La nivel de ţară, se observă o întârziere şi în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale în afaceri, chiar dacă au fost înregistrate unele progrese. Astfel, a crescut ponderea firmelor din România care utilizează platformele de socializare (8%). În schimb, doar 7% dintre IMM-uri îşi vând produsele folosind platforme online, vânzările online reprezentând doar 4,3% din cifra de afaceri a acestor companii. În România însă doar 7% din volumul vânzărilor totale se fac online, mai puţin de jumătate faţă de media UE (16%).

În ceea ce priveşte capitalul uman, România se situează pe ultimul loc în UE, dar a înregistrat progrese comparativ cu anul trecut, în special în ceea ce priveşte numărul persoanelor care accesează mediul online (56%), nivelul competențelor digitale şi numărul de specialiști în Tehnologia Informațiilor și a Comunicațiilor („TIC”) (1.9%).

„Trebuie totuşi spus că România beneficiază de un număr mare de absolvenți în domeniul științei, tehnologiei, matematicii şi ingineriei, 1,6 % dintre românii cu vârste între 20 şi 29 de ani având astfel de specializări. Deși acest nivel este în scădere faţă de anii trecuţi, este apropiat de media UE. Prin

urmare, vorbim totuşi de un număr destul de mare de specialişti în domeniul ştiinţei şi tehnologiei, care reprezintă un avantaj competitiv al României în atragerea de investiţii în sectorul IT&C", a precizat **Andreea Mitiriţă, Director, Consultanţă Fiscală, unul dintre autorii studiului**.

În fine, tot pe ultimul loc se clasează România şi în privinţa prestării de servicii publice în sfera digitală. Totuşi, în ultimul an, s-au înregistrat progrese comparativ cu anul anterior în ceea ce privește furnizarea serviciilor publice digitale, prin creșterea numărului de servicii care pot fi efectuate online și prin pre-completarea automată a formularelor pentru cetățeni. În plus, România a progresat și în ceea ce privește promovarea politicilor privind „open data".

Potrivit unei analize realizate de PwC, în parteneriat cu Centrul de Studii Economice Europene (ZEW) şi Universitatea din Mannheim, în privinţa nivelului de impozitare a domeniului digital, România se situează printre ţările cu o rată de impozitare favorabilă (locul 8 din 33 de economii analizate la nivel global), dar costul capitalului, pentru acest sector, este relativ ridicat (locul 16 din 33).

O altă analiză, efectuată de Organizaţia Naţiunilor Unite, clasează România pe locul 75 din 193 de economii din întreaga lume privind eficienţa e-guvernării.

„România ar trebui să se inspire din modelele de bune practici în domeniul digitalizării întâlnite în Uniunea Europeană. Un bun exemplu în acest sens îl reprezintă Estonia, care a dezvoltat un adevărat ecosistem de servicii digitale sigure şi o infrastructură inteligentă, ceea ce a dus şi la stimularea dezvoltării sectorului IT&C şi a start-up-urilor din domeniul tehnologiei informaţiei", a adăugat **Ionuţ Simion**.

În vederea maximizării potenţialului României în sectorul digital, analiza PwC recomandă adoptarea câtorva măsuri

cuprinse şi în Strategia Naţională pentru Agenda Digitală:

Pentru îmbunătăţirea conectivităţii:

- Investiții în infrastructura inteligentă care să permită construirea ecosistemului de servicii digitale;
- Crearea unui forum privind banda largă;
- Încurajarea unei abordări locale;
- Facilități fiscale sau subvenții pentru a încuraja achiziționarea de abonamente în bandă largă.

Pentru dezvoltarea competenţelor digitale ale capitalului uman:

- Introducerea mai multor materii privind tehnologia informaţiei în curicula școlară.
- Încurajarea participării la Open Education Europa;
- Organizarea de campanii de promovare (awareness-raising), ajutor pentru formare și acordarea de subvenții;
- Încurajarea companiilor din sectorul privat să organizeze cursuri de tip training, internship-uri, workshop-uri pentru elevi/studenți (după modelul Atelierul Digital – Google);

Pentru îmbunătăţirea utilizării internetului:

- Actualizarea legislației privind comerțul electronic;
- Promovarea serviciilor bancare online;
- Transpunerea inițiativelor UE referitoare la securitatea cibernetică;
- Lansarea unui certificat de tip Trustmark.

Integrarea tehnologiei digitale:

- Definirea unei strategii pentru digitalizarea industriei;
- Încurajarea și susținerea IMM-urilor cu vânzări online şi a comerțului digital transfrontalier;
- Crearea de centre de testare a tehnologiilor;
- Conectarea caselor de marcat la serverele ANAF.

Pentru dezvoltarea serviciilor publice digitale:

- Creșterea numărului de servicii şi soluții e-Gov şi promovarea acestora într-un mod eficient;
- Transpunerea Directivei 2014/55/UE privind facturarea electronică în domeniul achizițiilor publice si extinderea progresivă a domeniului de aplicare și în alte sectoare;
- Depunerea online a tuturor declarațiilor, implementarea unor sisteme electronice de control al TVA si introducerea unui document standardizat pentru auditul fiscal – SAFT.

Despre studiul PwC privind gradul de „digitalizare” al României

Studiul PwC își propune să analizeze stadiul de “digitalizare” al României, pornind de la valorile atribuite țării noastre în cadrul Indicelui privind economia și societatea digitală (DESI), Indicelui digital fiscal, Studiului E-government pregătit de Organizaţia Națiunilor Unite, dar și având în vedere evoluția industriei IT și piața comerțului electronic (e-commerce).

Scopul acestei analize a fost de a identifica mecanisme de îmbunătățire a celor 5 indicatori DESI (conectivitate, capital uman, utilizarea internetului, integrarea tehnologiei digitale și servicii publice digitale) pornind de la Agenda digitală a Uniunii Europene, de la Strategia Națională a României, și analizând totodată experiența și măsurile întreprinse de statele membre ale UE.

Unele dintre modificările fiscale anunţate de autorităţi vor avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri, în timp ce altele ridică semne de întrebare

Autorităţile au anunţat o serie de măsuri cu impact potenţial pozitiv pentru mediul de afaceri, cum ar fi reducerea cotei de impozit pe venit la 10%. Aceasta s-ar aplica atât la veniturile salariale, precum şi la veniturile din pensii, chirii, dobânzi, activităţi agricole, venituri independente şi drepturi de autor. Alte măsuri benefice le reprezintă menţinerea plafonului la plata CAS pentru persoanele fizice autorizate, precum şi creşterea deducerilor personale pentru cei cu venituri mici.

„Desigur, astfel de măsuri sunt de salutat, însă mediul de afaceri are semne de întrebare în privinţa sustenabilităţii bugetare a unor astfel de iniţiative, având în vedere faptul că, în expunerea de motive privind acest pachet legislativ, se menţionează fapul că acestea vor genera o scădere a veniturilor bugetare cu până la 5 miliarde de lei în 2018. România are deja una dintre cele mai mici ponderi a veniturilor fiscale în PIB dintre statele membre UE, iar încasările bugetare sunt dependente în mod disproporționat de veniturile din impozite şi taxe indirecte – TVA şi accize, care sunt până la urmă taxe pe consum şi deci puternic pro-ciclice.”, a declarat **Mihaela Mitroi, Liderul Departamentului**

de Consultanţă Fiscală şi Juridică, PwC România.

Se are în vedere şi aplicarea unui impozit pe cifra de afaceri necesită pentru companiile cu cifră de afaceri sub 1 milion de Euro.

„*Aplicarea unui astfel de impozit pe cifra de afaceri de 1% va afecta îndeosebi companiile cu profitabilitate scăzută sau care înregistrează pierderi. Practic, companiile care au o rată de profit mai mică de 6,25% raportată la cifra de afaceri, vor fi nevoite să plătească un impozit mai mare decât în prezent. Şi să nu uităm că în această categorie de companii cu cifra de afaceri de sub 1 milion de Euro intră aproximativ 80% din companiile înregistrate în România*”, a declarat **Mihaela Mitroi**.

În privinţa trecerii contribuţiilor sociale în sarcina angajatului, este de remarcat faptul că actul normativ nu prevede caracterul obligatoriu al majorării salariilor brute pentru toţi angajaţii pentru a menţine actualul cuantum al salariului net (ceea ce PwC a semnalat deja că nu este posibil din punct de vedere juridic). Prin urmare, este posibil ca aplicarea acestei măsuri în mod neunitar la nivel naţional să ducă la dezechilibre pe piaţa muncii.

Se are în vedere totodată şi majorarea salariului minim pe economie de la 1450 de lei cât este în prezent la 1900 de lei. Luând în calcul şi trecerea contribuţiilor sociale în sarcina angajatului, aceasta presupune un cost suplimentar pentru angajatori de aproximativ 120 lei.

De asemenea, autorităţile au în vedere reducerea cotei de contribuţie la Pilonul II de pensii, de la 5,1% cât este în prezent la 3,75%.

Ministerul de Finanțe al Germaniei modifică tratamentul TVA în cazul stocurilor puse la dispoziția clientului

Printr-un decret din data de 10 octombrie 2017, Ministerul Federal al Finanțelor din Germania a adoptat două hotărâri ale Curții Supreme de Justiție (Bundesfinanzhof) din anul 2016 prin care și-a schimbat opinia cu privire la tratamentul TVA pentru stocuri puse la dispoziția clientului.

Ca o mențiune, Germania nu a implementat niciodată o masură de simplificare pentru stocuri puse la dispoziția clientului. Aceasta înseamnă că, de regulă, companiile străine care expediau bunuri ce se constituiau în stocuri puse la dispozitia clientului în Germania aveau obligația să se înregistreze în scopuri de TVA în Germania și să emită facturi cu TVA din Germania.

Ca urmare a deciziilor Bundesfinanzhof, autoritățile fiscale acceptă să considere stocurile la dispoziția clientului drept livrări intracomunitare de bunuri din UE (fără obligația înregistrării), dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

De asemenea, a fost implementată și o regulă tranzitorie pentru trecut.

În cazul companiilor străine care dețin stocuri la dispoziția clientului în Germania și care sunt înregistrate în scopuri de TVA ar trebui analizat dacă respectiva înregistrare poate fi anulată. În mod similar, pentru noile acorduri privind stocurile la dispoziția clientului, ar trebui să se aibă în vedere aspectele TVA. În cele din urmă, dacă în trecut

persoanele impozabile nu s-au înregistrat și acest aspect este acum disputat în cadrul inspecției fiscale, ar putea fi invocate noi argumente pentru a reduce expunerea financiară provenind din TVA și dobânda aferentă.

Autor: Ramona Ștefan – Manager, Asistență fiscal

Refuzul dreptului de deducere a TVA aferentă achizițiilor de la un partener inactiv – C-101/16 S.C. Paper Consult S.R.L. Vs. DRFP Cluj

La data de 19 octombrie 2017, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) s-a pronunțat în cauza C-101/16 S.C. Paper Consult S.R.L. Vs. DRFP Cluj, tranșând de o manieră categorică faptul că legislația națională în temeiul căreia dreptul de deducere a TVA este refuzat pentru motivul că furnizorul a fost declarat inactiv este contrară prevederilor Directivei 2006/112/CE de TVA.

Astfel, decizia CJUE stabilește faptul că dreptul de deducere a TVA aferentă achizițiilor efectuate de la un partener de afaceri declarat inactiv nu poate fi refuzat de o manieră sistematică și finală, nepermițând să se facă dovada absenței unei fraude sau a unei pierderi de venituri fiscale.

Mai mult, în ciuda eforturilor autorităților române de a limita în timp aplicabilitatea acestei decizii, aducând în discuție impactul financiar colosal asupra bugetului dacă ar

trebui să se acorde deducerea TVA tuturor operatorilor economici care au încheiat tranzacții cu operatori declarați inactivi începând din anul 2007, CJUE a statuat faptul că, în situația analizată, limitarea în timp a efectelor deciziei nu este necesară.

Așadar, dacă aveți achiziții de la parteneri inactivi, în funcție de situația în care vă regăsiți (e.g. nu ați dedus TVA, sau vi s-a refuzat dreptul de deducere și sunteți în curs de contestare sau aveți o decizie finală a Curții etc.), considerăm oportună o analiză aplicată de la caz la caz pentru a identifica potențiale căi de acțiune.

Autor: Alexandru Cristea, Ţuca Zbârcea & Asociaţii Tax

Tax Magazine nr. 09 septembrie 2017

- **Cosmin Flavius Costaș**
  De ce e VAT Gap-ul așa de mare?
  Evoluţii fiscale recente
- **Ernst & Young**
  Principalele obligații fiscale ale lunii octombrie 2017
- **Cosmin Flavius Costaş**
  Scurtă privire asupra impozitării aleatorii a veniturilor din premii și jocuri de noroc
- **Medeea Popescu, Iulia Pușcașu**
  Stabilirea rezidenței fiscale – necesitate și utilitate pentru lucrătorii migranți
- **Marilena Ene**
  Despre scurta istorie a „split” TVA
- **Silviu Savu**

Cauza SMS Group GmbH – Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a pronunțat cu privire la demonstrarea „circuitului ulterior al bunurilor” în cazul încetării contractelor comerciale

- **Ionița Cochințu**
  Constuționalitatea stabilirii de către legiuitor a unei ordini de prioritate în ceea ce privește stingerea/plata obligațiilor fiscale ale debitorilor care datorează mai multe tipuri de obligații fiscale
- **Jurisprudență fiscală națională**
  Viorel Terzea – Sinteză de jurisprudență fiscală națională comentată
- **Jurisprudența fiscală a instanțelor europene**
  Alexandra Mureșan Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în luna septembrie 2017

Posibile modificări ale sistemului de plată defalcată a TVA

Mecanismul plății defalcate a TVA în România, introdus prin Ordonanța de Guvern 23/2017 și prevăzut a deveni obligatoriu pentru toți contribuabilii începând cu 1 ianuarie 2018, urmează să fie supus unor modificări ulterioare.

Mai exact, modificarea propusă inițial a legislației care limitează aplicarea obligatorie a mecanismului numai de către persoanele impozabile aflate în relații contractuale cu instituțiile publice și cele cu capital de stat a fost respinsă.

În urma consultărilor, există indicii în baza declarațiilor făcute de premierul român că va fi propus un nou amendament. Este de așteptat ca această modificare să limiteze aplicabilitatea mecanismului plății defalcate a TVA numai întreprinderilor aflate în insolvență, a celor aflate în procedura de faliment sau care au o istorie fiscală incoerentă – de ex. întârzieri la plata datoriilor de TVA.

În cazul în care modificările vor fi concretizate într-un proiect de lege, acesta va trebui aprobat de Senat și apoi de Camera Deputaților, înainte de a fi puse în aplicare în mod efectiv prin lege.

Autor: Ramona Ștefan, Manager – Asistență fiscală

Brand de țară ca afară. România în era jocurilor video

Digitalizarea globală creşte şi preferinţa pentru jocuri. Se dezvoltă o industrie care are un impact economic important şi devine monedă de soft power la nivel de stat. Este aproape imposibil să vorbeşti despre industria jocurilor video fără să te uiţi la influenţa, la valorile de atracţie şi la puterea de seducţie pe care aceasta le promovează.

În era informaţiei, când credibilitatea este cea mai rară resursă, industria de gaming devine furnizor de încredere. Încrederea în capacităţile tehnice şi creative, ancorarea în prezent şi privirea spre viitor, pariul pe iniţiativa şi originalitate ale unei naţiuni, toate acestea se întâlnesc în industria de gaming.

Un studiu de caz, care poate servi drept exemplu pentru România, este Polonia. În această ţară guvernul a înţeles să sprijine dezvoltarea industriei de gaming, cu rezultate foarte bune atât pentru această industrie, cât şi pentru stat.

În Polonia industria de gaming a cunoscut o creştere fulminantă datorită:

1. Sistemului de educaţie centrat pe ştiinţe exacte;
2. Încrederii în capacitatea resursei umane să genereze produse proprii (de ex. seria de jocuri Witcher);
3. Investiţiei în una dintre cele mai populare platforme de distribuţie digitală de jocuri din lume – GOG.com 4. Oferirii de deduceri fiscale la investiţiile în cercetare şi dezvoltare din această industrie.

Datorită acestor măsuri, Polonia a fost un Făt-Frumos care a crescut într-un an cât alţii în şapte. Adică de la 279,6 milioane dolari în 2014, la 408 milioane dolari în 2015, 1,26 miliarde dolari în 2016. În ce priveşte studiourile de gaming acestea numără 331 companii, dintre care 99% sunt IMM-uri. În acest context 95% din veniturile obţinute de aceste studiouri provin din exportul de produse proprietare. Între 2014 şi 2018 este estimată o rată compusă de creştere (CAGR) de 5,4% a industriei de gaming ceea ce plasează Polonia pe locul 19 la nivel mondial.

Anual guvernul polonez, prin intermediul Centrului Naţional de Cercetare şi Devoltare, alocă aproximativ 27 de milioane euro (116 milioane de zloţi polonezi) pentru finanţarea celor mai promiţători dezvoltatori de jocuri. Interesul guvernului polonez pentru sprijinirea industriei de gaming a crescut după succesul seriei de jocuri Witcher realizat de studioul local CD Projekt RED. Succesul seriei Witcher şi al Cyberpunk 2077 au condus la listarea companiei la bursa din Varşovia. Veniturile raportate în 2016 ale CD Projekt RED au condus la o valoare estimată a companiei de 2,3 miliarde dolari.

Pentru Polonia industria de gaming a devenit o ramură a economiei cu potenţial remarcabil. Titlurile lansate de către studiourile poloneze se bucură de succes artistic şi comercial. Pentru polonezi industria de jocuri este o sursă de mândrie naţională şi a fost declarată drept una dintre specializările cu nivel înalt de inteligenţă.

În România valoarea estimată a pieţei a crescut constant de la 114,7 milioane dolari în 2014, la 137 milioane dolari în 2015 şi 145,3 milioane dolari în 2016. În prezent, industria de jocuri numără 80 de studiouri de dezvoltare, majoritatea veniturilor fiind generate de reprezentanțe locale ale marilor companii de gaming din lume. Creşterea industriei este susţinută şi de numărul mare de companii înfiinţate doar în 2016, 25% din totalul studiourilor de gaming.

Industria de jocuri din România s-a remarcat prin dezvoltarea sau co-dezvoltarea unor titluri internaţionale mari şi prea puţin prin titluri dezvoltate de companii româneşti; 85% din studiourile din România sunt specializate pe dezvoltare de jocuri, iar 15% din studiouri se focalizează pe servicii de specialitate pentru industrie.

Jocurile video fac parte din evantaiul industriilor creative. Acestea ajută la promovarea artei şi potenţialului local, comunică valori, sunt un mijloc de transmisie culturală şi contribuie la construirea brandului de ţară. Polonia a dat CD Projekt RED, care a lansat Witcher şi a propulsat industria poloneză de gaming în top-ul dezvoltatorilor mondiali. Când vom avea versiunea românească a studio-ului care să lanseze un titlu de asemenea succes?

Autor: Constantin Măgdălina, Expert, Tendințe și Tehnologii Emergente

Mai este necesară evaluarea proprietăţilor imobiliare pentru raportare financiară?

În contextul apariţiei de la 1 ianuarie 2016 a valorii impozabile în Codul Fiscal, multe societăţi îşi pun întrebarea dacă mai este necesară evaluarea proprietăţilor imobiliare pentru raportarea valorilor juste (de piață) în situaţiile lor financiare, la sfârșitul perioadei de raportare, sau se pot limita la evaluarea clădirilor pentru impozitare.

La prima vedere pare o întrebare simplă, însă răspunsul la această întrebare este unul complicat: depinde.

De ce depinde? Depinde de standardele contabile aplicabile şi apoi depinde de politica de contabilitate a societăţii.

CONTEXT DIN PUNCT DE VEDERE AL POLITICII DE CONTABILITATE:

Standardele de contabilitate aplicabile sunt cele întrebuințate ca urmare a unei cerinţe legale, dar în paralel poate exista o cerinţă suplimentară de aplicare şi a unor standarde de contabilitate diferite, ca o solicitare expresă a acţionarilor.

În Romania, majoritatea companiilor aplică reglementările contabile prevăzute de Ministerul Finanțelor Publice, reglementări cunoscute ca standarde de contabilitate româneşti (RAS). De asemenea, sunt entităţi care aplică Standardele Internaţionale de Raportare Financiară (IFRS). Aceste entităţi sunt, de exemplu: societăţile listate la bursă, băncile, societăţile de asigurări, Societăţile de Investiţii Financiare (SIF), societăţile care la cererea acţionarilor raportează atât conform RAS, cât şi IFRS sau folosesc alte standarde de raportare financiară: UK Gaap, US Gaap etc.

CONTEXT DIN PUNCT DE VEDERE AL TIPULUI DE EVALUARE:

Înainte de 1 ianuarie 2016, majoritatea societăților, indiferent de mărimea lor, reevaluau construcţiile pentru înregistrarea valorii lor în contabilitate, o dată la 3 ani. Procedau astfel doar pentru a nu plăti cote majorate la impozitele locale. Deci, conform standardelor de contabiliate, evaluarea la valoarea justă (evaluarea pentru raportare financiară) nu este întotdeauna obligatorie ca și politică contabilă a companiei și, mai mult, chiar dacă societatea alege să-și prezinte construcţiile sau proprietăţiile imobiliare la valori juste, acest lucru nu este necesar din 3 în 3 ani, ci doar atunci când apar fluctuații ale pieței. Reevaluările din 3 în 3 ani care s-au făcut până în 2016, practic nu reprezentau nimic din punct de vedere contabil, societățile erau obligate să le facă și să le înregistreze în contabilitate chiar dacă nu aveau nevoie de ele, pentru că altfel impozitele pe care le-ar fi datorat ar fi fost foarte mari.

Începând cu 1 ianuarie 2016, reevaluările realizate în scopul stabilirii impozitelor locale pentru persoanele juridice se fac tot din 3 în 3 ani, dar utilizând o metodologie clară, coerentă, unitară, iar cele pentru raportare financiară se fac doar dacă societățile aleg drept politică de contabilitate prezentarea proprietăților la valori juste (de piață), și chiar și atunci acest lucru este necesar doar când există fluctuații pe piață. Astfel standardele de contabilitate prevăd ca reevaluarea să se facă cu suficientă regularitate, astfel încât valoarea contabilă să nu difere semnificativ de valoarea justă.

Codul Fiscal român nu a inventat ceva nou începând cu 2016 pentru că în majoritatea țărilor, baza impozabilă a proprietăților este diferită de valoarea lor contabilă (inclusiv în țări precum S.U.A. sau U.K.).

În plus, în urma alinierii reglementărilor contabile românești

la cele internaționale, sunt multe proprietăți, de exemplu proprietățile imobiliare de tipul investițiilor imobiliare (ex. clădirile de birouri) pentru care în situațiile financiare valoarea lor este una singură, fără a fi necesar să se prezinte separat valoarea terenului și a clădirii. Dar pentru stabilirea impozitelor locale, clădirile se evaluează separat de terenuri, prin urmare situațiile contabile nu mai oferă informații pentru a stabili o bază impozabilă și din punct de vedere al impozitelor locale.

Astfel, la întrebarea dacă **mai este necesară evaluarea proprietăţilor imobiliare pentru raportare financiară** răspunsul este **da**, dacă societățile aleg ca și politică de contabilitate modelul de prezentare a valorilor contabile ale proprietăților la valoarea justă (de piață).

De ce ar alege o societate o astfel de politică contabilă?

Este ea una sănătoasă din punctul de vedere al societății, având în vedere că presupune costuri suplimentare?

Majoritatea societăților aleg această opțiune pentru o informare relevantă și corectă a investitorilor, pentru a crește gradul de încredere al acestora în situațiile financiare pe care le analizează. De aceea, majoritatea companiilor listate la bursă aleg această opțiune, la fel și marile grupuri de companii. O informație contabilă relevantă este preferată de investitori atunci când iau o decizie și oferă așteptări corecte cu privire la veniturile previzionate ale companiei și estimarea fluxurilor viitoare de numerar. Prețul acțiunilor companiei ar putea crește odată cu așteptarea optimistă a investitorilor rezultată din informații financiare de bună calitate.

Reevaluarea pentru raportare financiară poate oferi întreprinderilor și oportunități de fuziune și achiziție prin majorarea capitalizării bursiere. De asemenea, reevaluarea activelor imobilizate ar putea permite companiilor reducerea

dobânzilor și creșterea capacității de împrumut.

Un raport al Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA), din luna iulie 2017, oferă o imagine de ansamblu a aplicării cerințelor de măsurare și publicare a valorii juste prevăzute de standardele internaționale de contabilitate aplicate de emitenții (societăți listate la bursă) europeni.

În România, la Bursa de Valori București, pe segmentul principal de tranzacționare al acțiunilor (piața reglementată), sunt peste 80 de societăți emitente cu o capitalizare bursiera de peste 35 miliarde euro, iar pe segmentul pieței alternative aproape 300 de societăți emitente cu o capitalizare bursiera de 1,2 miliarde euro.

Toate societățile listate care sunt incluse în calcul BET (indicele principal al pieței, care măsoară evoluția celor mai lichide companii listate la BVB) au folosit în raportările financiare pentru anul 2016 valori juste ale activelor (evaluarea pentru raportare financiară).

Ce se întamplă însă cu societățile mici?

Societățile mici, care sunt și așa împovărate de multe sarcini fiscale, pot opta acum pentru modelul pe cost, fără a fi necesară reevaluarea activelor la valoarea justă. Ele pot alege să facă doar reevaluările pentru impozitele locale care sunt necesare tot din 3 în 3 ani, cum procedau și înainte de anul 2016, dar numai pentru clădiri (evaluarea pentru impozitare), nemaifiind necesară evaluarea întregii clase de clădiri şi construcţii speciale. Aceasta presupune pentru societate costuri mai mici, metodologia de evaluare fiind una mai simplă.

Prin urmare, modificările apărute în ultimii ani nu vor crea dificultăți pentru societăți în privința cerințelor de reevaluare iar pentru investitori situațiile financiare ar putea fi mai relevante, întrucât periodicitatea reevaluărilor înregistrate în contabilitate este dictată doar de relevanța

informației prezentate.

Autor: Elena Apostolescu, Director general, CMF Consulting